

„Edinost“
Izid se skrajša za dva, razen sedelj in
pravnikov, ob 4. uri zvečer.
Naročilna znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 4 „
za en mesec 1 kron
Vrednost se plačevati naprej. Na naročilu brez priložne naročilnice se anarava za odraz.

Po tiskarnah v Trstu se prodajajo po-
namenske številke po 6 stotink (3 arš.);
izvse Trsta pa po 8 stotink (4 arš.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš
se računajo po vrstah v petilo. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Posilans, osemravnice in javne zabavne do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upraviteljsvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upraviteljsvo, in
sprejemanje inserator v ulici Molla
pleccio št. 3, II. nadst.

odjatelj in odgovorni urednik Fran Gođnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trst

Obnovljenje trozveze pa avstro- ogerski Slovani.

Zaano je bilo že naprej, da se trozveza obnovi. In nekoliko tednov poprej smo vedeli tudi že, da se na pogodbi trozveze ne izpremeni čisto nič. Kljub temu je razglajenje obnovljenja napravilo na avstro-ogerske Slovane v obče žalosten utis. Tu so občutili na novo, kako obnemogli so narodi v obče in slovanski posebe glede na snovanja pogodb med državami. Še Poljaki, mogočni žlahtiči, so to pot tudi občutili svojo onemoglost, in ta pa oni iz njih se je opominjal, da ni možno vselej rušiti, kar so sami tako radi odobrvali in nadalje podpirali. No, poljskega plemstva ne morejo Slovani poštovati v smislu narodnega mišljenja, in ko bi danes nemška diplomacija le količkaj obrnila plašč po vetru, ugodnem pruskim Poljakom, nadaljevala bi poljska žlahta zopet s tako protislovansko politiko v Avstro-Ogerski. Saj je ona največ kriva, da Slovani habsburške monarhije ne morejo naprej.

Druge slovanske narode pa vendar hudo peče, da vsa njih nasprotovanja, da vsa dokazovanja o izpremenjenem mednarodnem položaju v obče in v Evropi posebe niso dosegla niti pičice izpremembe v obnovljenju trozveze. Večina prebivalstva našega cesarstva je videla na novo, da je popolnoma brez upliva na zunanje zveze. In tako se bo gođilo še nadalje, ako in dokler se slovanski narodi ne bodo smatrali dejanski solidarnimi glede na zunanji in na znotraj.

Tem Slovanom nič ne pomaga tolažba, da je trozveza izgubila prvotni pomen ali vsaj tisti namen, ki ga jej je natvezal pok. Bismarek. Tudi je za Slovane brez dejanskega pomena pričkanje, kako se prav za prav glasi pogodba Nemčije in Avstro-Ogerske z Italijo. Na to stran bi mogli soditi tako-le: Ako je nova pogodba trozveze identična s prvotno pogodbo, ki se je sklenila z Italijo, mora se vendar drugače glasiti, nego sodi doslej obče mnenje; to pa zato, ker se je evropsko položanje tudi glede na srednje-evropske velevlasti izpremenilo jako odločilno. Kako bi mogla obstajati pogodba dalje za razmere, katerih ni več? Za to bi menili mi, da imajo prav tisti, ki sodijo, da teksta dogovora z Italijo doslej niso še pravilno in

prav tolmačili. Jedin v tem bi bil tudi vzrok, zakaj se grof Bülow brani, da bi se že sedaj priobčil tekst dogovora z Italijo.

No, kakor rečeno, za Slovane ni tolažbe niti v tem da so se izpremenile mednarodne razmere v Evropi. Avstro-ogerski Slovani so sicer zadovoljni, da se je izvršilo nekako sporazumljenje med obdonavsko velevlastjo in Rusijo, ali hudo jim je vendar, da Avstro-Ogerska ostaja še nadalje pod uplivom prusk Nemčije, in da vsled tega ima vezane roke roke na znotraj.

Pokojni veliki politični mislitelj je videl rešitev Avstro-Ogerske le v tem, ako se popolnoma otrese upliva Hokenzollernecev. To se doslej ni zgodilo in, kakor se vidi, se še ne zgodi! In v tem tiči zlo za našo monarhijo samo in zlo pa beda za Avstro-ogerske Slovane. Ako bi bili vsi solidarni, bi mogli oslabiti ta zunanji, njim toliko škodljivi upliv. Ker pa tirajo v skupnosti svojstveno, malenkostno, v obče separatistično politiko, ostane trozveza za naše Slovane silno škodljiva in nevarna.

Nemška in italijanska zaveznica uporabljati trozvezo glede na notranjo politiko ravno v nasprotnem smislu od politike avstro-ogerskih državnikov. Sicer dosežati Nemčija pa Italija politične dobičke tudi na zunanji vsled tega, da ste zvezani z Avstro-Ogersko. Poslednja je bolj ali manj vsled notranjega dualističnega ustroja sama vezana, da se ne more na zunanji gibati v takih merah, kakor ostali dve zaveznici, a za Avstro-ogerske Slovane je v tužnem smislu odločilno postopanje zaveznice v njeni notranji politiki.

Nemčija more vsled trozveze tlačiti in iztrebljati svoje Poljake, ker se avstro-ogerska zaveznica vendar ne more vmešavati v notranje stvari prusko-nemške politike. Italija more poženjati s slovenskimi Rezijanci kakor jej drago. Naša zaveznica jej tega ne more braniti. Posledaje desetletje dokazuje, da se v Nemčiji in Italiji sme domača irredenta širiti, kolikor ima v sebi moči. In svojo kulturno misijo izvršuje ista severna in južna irredenta tudi preko avstro-ogerskih mejnikov na znotraj naših zemelj.

Ali niso taki dobički vredni zveze z našo monarhijo? Saj bi slovanske zunanje države niti z vojnami ne dosegle analognih dobičkov.

omamljivo koketna, ali nikdar nasproti pojedincem, temveč nasproti vsemu občinstvu. Zato ni imela nasprotnikov in zato so jo vsi nosili na rokah. Bilo jih je seveda mnogo, ki so vzdihovali zanjo in se borili za njeno ljebezen, ali nihče si ni mogel pridobiti lepe pevke, celo niti oni ne, kateri so jej ponujali roke in srce. Kadi tega so začeli verovati legendi, ki je, Bog ve od kod, prodrila v občinstvo, da je ta miljenica občinstva svoje srce že poklonila nekemu mlademu italijanskemu grofu, kateri da je bil pripravljen oženiti se z njo, ali je našel odločen odpor pri roditeljih. Radi tega da sta si ona dva obljubila, da bosta drugi na drugega čakala, dokler ali dovolé roditelji, ali dokler roditelji, ki so bili že jako stari, ne umrò. Ta pripovedka je delala mlado primadono še interesantnejšo in pridobila jej je le še več oduševljenih privržnikov v občinstvu.

Ni torej čudno, ako se je danes hiša napolnila z njenimi spoštovatelji in oboževalci, ki so vsi hoteli motriti in poslušati jo v njenej, kakor se je navadno trdilo, najslajnejši ulogi, kar jih je imela dosedaj na zagrebškem odru. Prošlo sezono je pela samo take partije, ki niso prav odgovarjale ne njenemu grlu, ne njenemu temperamentu, ali »Carmen« si je sama izvolila od uprave in se je, prebivša v Milanu dva meseca v

Kar pa je najhuje za avstro-ogerske Slovane, je to, da njeni državniki zapirajo oči pred nemško in italijansko irredento, če ne iz drugih vzrokov, vsaj zastran trozveze. Na Primorskem in v čeških deželah prodira vspešno ta dvojna irredenta na škodo Čehoslovanov in Jugoslovanov, ker iz zaveznih držav dobiva moralno in materijalno pomoč, in ker misli avstro-ogerska politika, da je dolžna prizansšati nemški pa italijanski propagandi tudi vsled trozveze.

V Nemčiji in v Italiji menijo, da jim trozveza dovoljuje protiaustrijsko ruvanje, v Avstro-ogerski pa mislijo, da vsled iste trozveze se ne smejo dotikati tega, kar v Berlinu ali Rimu ne bi bilo po volji. V Nemčiji in Italiji porabljajo vsled trozveze svojo moč proti Avstro-ogerski in v okrepitje Nemštva pa Italijanstva; v Avstro-ogerski pa sodijo, da se mora isto Nemštvo in Italijanstvo, kolikor ga je v naših mejah, krečiti, za to pa Slovanstvo slabiti. Avstro-ogerski državniki ne porabljajo trozveze v to, da bi narode v smislu zgodovinskih in ustavnih prav postavili na trdne noge in dopuščajo celo, da se najštevilnejši in že radi geografičnih mejnikov najvažnejši oddelki slovanskega naseljenja slabe dalje in dalje ne le s pomočjo protiaustrijskih propagand, temveč tudi vsled napačnih vladnih sistemov. Teh sistemov, kakor vse kaže, in kakor uče dosedanja 20 letna zgodovina trozveze, ne izpremeni tudi nadalje.

Trozveza, tudi ko ki ne bila nesreča za našo monarhijo, je velika nesreča za avstro-ogerske Slovane. To je dokazano s sto in sto dejstvi.

To pa vse nič ne pomaga ako avstro-ogerski Slovani ne porabijo nauke teh dveh desetletij s praktičnimi deli. Ako vidijo naši Slovani, sosebno Čehoslovani, Slovenci in njih najbližji hrvatski sosedje, da se je trozveza ponovila kljub njihovemu nasprotstvu, in ako vidijo, da državniki, ki vodijo zunanjo in notranjo politiko, zapuščajo obmejne slovanske narode ter dopuščajo direktno in indirektno, da se ti slovanski narodi še slabe in izpodkopenje, potem mora vendar za treznomisleče voditelje teh narodov biti in ostati posledica ta, da zažnejo zaresno delovati na notranjo solidarnost slovanskih narodov. A ta solidarnost se mora pokazati najprej pri nas v zapadni polovini

ferijalnem času, temeljito pripravila za to ulogo.

V loži grofa Slavomira sti sedeli grofica Alica in komtesa Melita. Grofica je nosila opravo temno-zelene barve, okrašeno z jako dragimi čipkami, dočim je imela Melita na sebi enostavno obleko iz otomanske svile, katera jej je dajala nežno-deviški obraz. Na desnej rami je imela pripeto krasno thea-rožo. Pri gospeh je sedel Branimir, ki je neprestano obračal oči na Melito. Iz lože prvega reda, kjer je bil elegantni zagrebški svet, so bili lornjeti neprestano obrnjeni v ložo grofa Slavomira. Bilo je o tem premenljivih pogledov, šepetanja, ugibanja in zavisti. Bogati finančnik in krasna komtesa sta postala takoj predmetom občega interesa.

Predstava se je pričela in nadaljevala ob največem zadovoljstvu občinstva. Po ariji, in plesu s spremstvom castagnetta v drugem dejanju je dobila mlada primadona od »zagrebških gospic« prekrasno kito cvetja, s katere je visel dragocen medaljon z briljantnim vencem na gornjem zaklopu. Ko so prišli pevki ta dar na odprt oder, nastala je prava burja ploskanja. Ploskali so za moment tudi vseučilišni dijaki, kateri načelno niso nikdar sodelovali na ovacijah, njej iskazani, ker je pela italijanski.

Grof Orfeo, ki je sedel v Branimirovej

cesarstva! In to na prvem mestu v drž. z b o r u. Odgovor obnovljenju trozveze naj se pokaže v medsebojnem združenju slovanskih zastopnikov v osrednjem parlamentu! Odgovor naj bo ta, da ne bodo več dopuščali, da bi se vsled trozveze in napačne notranje politike obmejni Slovani pogubljali! Ako Nemčija in Italija izrabljati trozvezo tudi za notranje okrepitje, so avstrijski Slovani dolžni s svojo solidarnostjo prisiliti osrednje vlade, da okrepijo državo z okrepitjem doslej zanemarjenih slovan. narodov.

Ypsilon.

Politični pregled.

V Trstu, 12. julija 1902.

Dež. zbori. Istrski. VII. seja, v Kopru dne 11. julija 1902. — Dež. glavar je (ob navzočnosti vseh naših poslancev) otvoril sejo ob 9. uri in pol. Po potrjenju zapisnika zadnje seje je posl. Zarotti utemeljeval svoj predlog, da se obnovi in primerno zboljša drž. zakon od dne 27. dec. 1893 o subvencioniranju trgovske mornarice. Predlog je podpiral posl. Vidulich, istotako posl. dr. Stanger, ki je v daljšem govoru, hrvatskem in italijanskem, dokazoval nedostatke sedanjega zakona ter zahteval, da se doba subvencioniranju podaljša nad predlaganih 15 let (predlog Zarotti — sedaj je ustanovljeno le 10 let) ter da se izlasti podpira jadrenice. Predlog Zarottijev je bil soglasno sprejet.

Dež. odbornik Tomasi je utemeljeval svoj predlog glede zboljšav na železnici Trst-Poreč ter o tem napadal zlasti eksproprijacijskega komisarja in nekatere sodnike, ki so šli baje komisarju na roke, da je mogel izsiliti od posestnikov zemljišča za ceno, kakor jo je on hotel. (Na ta predmet se svoj čas povrnemo. Op. ur.). — Vladni zastopnik je branil sodišča, ki da so zvišena nad vsako grajo, žemur pa posl. Spinčič ni mogel po vsem pritrditi. Poslednji je označil napadano postopanje vlade glede večjezičnih napisov na novi železnici kakor pravično ter izrazil željo, da bi se v tem oziru ukrenila korenita sprememba tudi na drugih progah.

Posl. Davanzo se je osmešil z nekoliko temnim predlogom, da se naj namesto predlaganega zida pri Žavljah, ki naj bi

loži, je bil navdušen do skrajnosti. Dražestna, jedra postava mlade Italijanke, njeno sveže grlo, a nad vse oni nenadkriljivi ples, v katerem so se tako mamljivo kazale dovršene forme njenega telesa, mu je tako zmešala pamet, da je pozabil celo na markezo, katero je malo prej vsak hip fiksiral z lorgnetom, da se jej je naspod posledilo in da je starem roué u obrnila ledja na pol.

Orfeo je bil tako razburjen, da ni mogel več prestat v loži. Moral je na vsak način govoriti s Carlitto (tako se je imenovala primadona po imenu) hotel jo je videti od blizu in potopiti oko v oko. Ne rekši ničesar grofu Slavomiru, s katerem je sedel v loži, je šel ven in se požuril v intendantsko ložo. Mlad, eleganten človek je sprejel grofa jako uljudno, potem ko se mu je le-ta predstavil, in mu ponudil stolico sebi ob desni.

»Zahvaljujem«, je rekel grof, »stvar je silna, radi katere sem prišel.«

»Prosim.«

»Želel bi, da me predstavite vašej primadoni«. Hotel bi jo videti še v istem kostumu... Jaz sem ves iz sebe.«

Mladi intendans se sicer ni odzival takim željam, ali sedaj je imel posla z uglednim členom domače aristokracije, kjer je mislil, da mora storiti izjemo. (Pride še.)

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Prvi del.

IV.

Današnja predstava je bila jako dobro obiskana in gledišče je imelo nekaj svečan izgled. Lože so bile polne najizbranejšega občinstva, a tudi parter je bil nagneten z občinstvom iz boljših slojev. Primadona Cantarelli je bila ljubimka gospej, razun dveh treh, ki so bile ljubosumne radi svojih mož, a gospodje so jo skoro odlikovali. Bila je pevka srednje vrste, ali za to pa je bila ne navadno lepa in uživala je glas častite deklice. To je le še povečevalo nimbus, ki je obdajal njeno bitje. Izkušeni Orfeo je imel prav, ko je trdil, da lepa pevka poje dvostruko. To se je pokazalo v sto slučajih pri primadoni Cantarelli. Njej so vedno burno aplaudirali in brala je divne kite cvetja za petje srednje vrste, katero bi pustilo občinstvo hladno, če bi bila stala pred njim kaka stara, ali nelepa pevka. Ona je bila ljubljenska zagrebškega občinstva, a vedela je dobro, da za to veliko udanost občinstva se ima zahvaliti le svojemu lepemu obrazu in žarkim, južnim očem. Znala je...biti tudi

bratil vlake pred burjo, izumi kako drugo sredstvo, ki bi ne kvarilo igleda.

Računi zaklada za pogozdovanje krasa so se odobrili. K predmetu je govoril posl. dr. Mate Trinajstić, ki je hvalil delovanje pogozdovne komisije ter izrazil željo, da bi se z vsem prebivalstvom enako postopalo v tem oziru ter ne zahtevalo od otočanov 20% prispevka k stroškom pogozdovanja.

Posl. Venier je čital slavospev dež. agrarnemu zavodu ozir. ravnatelju Cucovichu-Kukoviču.

Posl. Davanzo je o tej priliki čital dolgočasen feljton iz neke italijanske knjige ter iznesel celo vrsto želja, kako bi se pomaglo istrskemu vinogradništvu. Poslanci večine so se govorniku — smejali. Eden predlogov Davanza pa morda zasluži občo pozornost, namreč progresivna užitina na vino od pipe, t. j. od vsakega litra, ki se iztoči, po 20% ali toliko odstotkov, kakor je to uvedeno na Reki in v Benetkah.

Posl. Benatti je poročal o proračunu dež. šolskega zaklada za leto 1902. O tej priliki je stavil posl. Kompare štiri velevažne predloge, katere objavimo prihodnjič.

Govoril je k predmetu zelo obširno posl. Vareton ter napadal vlado, ki da favorizira Slovence, katerim je tudi posvetil nekaj gorkih, na kar mu pa manjšina ni ostala dolžna odgovora. Tozadevni krasni govor posl. Kompareta prinesemo po stenog. zapisniku.

Posl. dr. Laginja je tudi posegel v debato ter pral večino v italijanskem govoru, kakor zna le on.

Važna je izjava vladnega zastopnika, da se vlada resno bavi z razdelitvijo učiteljskih v Koprnu v italijansko in slovansko, katera razdelitev, da je že načeloma sklenjena.

To je v kratkih potezah slika VII. seje, ki je trajala 5 ur. Danes, v soboto, seja.

Tržaški. Pričetkom večerjaje se je prečital je deželni glavar vladno predlogo glede oproščanja delavskih hiš od deželnih doliad na najemniški davek.

Posl. Goriup stavil je do vladnega zastopnika interpelacijo glede poljskih čuvajev, katero priobčujemo na drugem mestu.

Zbornica je na to nadaljevala podrobno razpravo o zakonskem načrtu glede spremembe stavbinskega reda v katero sta posegla tudi slov. posl. Ivan Goriup in dr. Gustav Gregorin.

K členu 97 je stavil poslanec Goriup predlog, da se pod št. 4 k besedi zlenec (pozzi d'acqua) dostavi tudi še beseda vodnjaki (cisterne), ker isti razlog, ki velja zato, da morajo biti gnojnišča oddaljena najmanj 10 m od zdenecov, velja tudi za vodnjake.

Ta predlog je bil sprejet.

K členu 113 (3. čitanje) se je oglasil poslanec Gregorin rekši, da z ozirom na predlog, stavljen od poslanca Cesare v drugem čitanju k istemu členu (naj bi se kazenska sankcija znižala) in kateri predlog je bil odklonjen, ponavlja isti predlog v drugi obliki. Naglašja, da je za gotove prestopke proti stavnemu redu v nekaterih slučajih, ko gre namreč za zidališča male vrednosti — in to posebno v okolici, kjer se včasih izvršujejo zidališča in poprave, katerih vrednost ni dosti večja, nego najmanjša kazen za prestopke proti stavnemu predpisom, vendar kazen od najmanj 100 K vsakako previsoka in neprimerna. Po besedilu predlaganega zakona pa ne bi imela dotična oblast, ki ima izreči kazen, tudi pravico znižati kazni v slučajih, vrednih posebnega ozira. Radi tega predlaga srednjo pot t. j., naj se dostavi k temu členu odstavek, kateri daje oblasti pravico dotični, v posebnega ozira vrednih slučajih znižati kazen pod minimum, ustanovljen v tem paragrafu.

Ta predlog je bil sprejet.

Zbornica je na to soglasno vsprejela zakonski načrt v tretjem čitanju.

Dalmatinski. Ko je v večerjajni seji vladni zastopnik Wolf začel čitati italijanski odgovor na interpelacijo laškega poslanca Giljanovića, so hrvatski poslanci demonstrativno zapustili dvorano. — Poslanec Biankini je vpil, da on bo prvi, ki prihodnjikrat iztrže vladnemu zastopniku laški rokopiš.

Posl. Biankini je potem polemiziral proti otvoritvenemu govoru namestnika Handela. Dejal je, da je bil Handelov govor sicer moderen, a prazen in znamenit samo v tem,

ker je konstatiral žalostni gospodarski položaj Dalmacije, s čemer je na klasičen način označena nedelavnost avstrijske vlade. Govornik je ozačal namestnika kakor polovičnega upravitelja, ki ni imel poguma, da bi razvil svoj program, marveč je iz njegovega govora sklepati, da ostane vse pri starem. Govornik je vprašal namestnika, čemu da se je nadlegoval, da je prišel z Dunaja. Avstrija bi morala skrbeti za Dalmacijo vsaj toliko, kolikor skrbe druge države za svoje kolonije! Ako se dobro premisli vse, treba je obžalovati, da so se naši predniki bojevali proti Turkom za korist avstrijske države in dinastije. Ako bi bili Hrvatje svoječasno ostali pod turško vlado, bili bi sedaj svobodni, kakor so Srbi in Bolgari.

Govornik je v sarkastičnih besedah smešil namestnikovo željo, naj bi se uvelo nekako premirje na nevtralni podlagi. Taka iznajdba spada v smetišnico; in namestnik izgleda bolj podoben romanskemu komedijsku, nego kakemu triumfatorju, in kakor komedijant da zasluži le satiro. Nadalje je Biankini trdil, da je namestnik Handel le navaden avtomat osrednje vlade. Isti da ne pozna ne deželnega jezika, ne deželnih razmer. Ako misli nadaljevati, kakor je začel, naj le hitro izgine zopet na Dunaj, predno ga narod ne pokrije s prezirom. Govornik je nadalje povdarjal, da sti Avstrija in Ogrska zakleti sovražnici hrvatskega naroda. Jedinarešitev obstoji v priklopljenju Hrvatski. Nočemo bitine Avstrije in Madjari, temveč Hrvatje.

Posl. Prodan je predlagal, naj bi se parnik, ki je na razpolago namestniku, odposlal zopet v Pulj in naj bi se dohodki od tega parnika porabljali za javne potrebe; govornik je nadalje izvajal, da bi moral država plačevati odškodnino deželnemu zakladu za vsakega nemškega uradnika, ki služi v Dalmaciji, in sicer tako, da bi se deželnemu zakladu odkazala jednaka svota, kakoršna odgovarja skupaj vsem plačam, ki jo dobivajo nemški uradniki v Dalmaciji.

Boj med Dunajem in Budimpešto. Ne le da so stvarne diference v kompleksu vprašanj, katere treba rešiti in uglediti za uravnavo gospodarskega razmeja med obema polovicama monarhije, naraščale in postajale huje in huje, ampak je tudi med obema načelnikoma vlad zavladala neka osebna mrzlota, neko odtujenje, ki se je kazalo skoro kakor osebna antipatija. Gospoda Szell in Körber sta se izogibala eden drugemu in ves svet je že računal z mislijo popolnega gospodarskega ločenja obeh polovic. Kroni pa je bilo seveda ležeče na tem, da se jednonotst monarhije ne ruši še bolj. Zato sta bila oba ministerska predsednika pozvana na cesarski dvorec na Dunaj in pod utisom vladarjeve navzočnosti sta morala zopet stopiti v dotiko. To je prebilo led.

Sedaj so se pogajanja zopet pričela in obojestranski ministerski referentje so že začeli s tretjim čitanjem carinarskega tarifa. To je važno vprašanje, ker dokler ni določena avtonomni carinarski tarif med obema polovicama, tako dolgo sploh ni misliti na trgovinske pogodbe skupne monarhije z drugimi državami. Za carinskim tarifom pridejo na vrsto druga nagodbena vprašanja, v katerih je najkošljiveje veterinarsko vprašanje. Avstrijska vlada zahteva namreč v interesu te polovice, da se mora ogledovanje živine, prihajajoče z Ogerskega, strožje vršiti izlasti v slučajih kuge. V tem pogledu so organi ogrske vlade sila nemarni. Posebno glede prašičev zahteva avstrijska vlada, da bi to žival preiskovali avstrijski organi, kateri zahtevi pa se ogrska vlada odločno upira.

Pogajanja se bodo gotovo še močno zatezala, ali toliko se je dispozicija zasuknila na bolje, da vladna glasila goje trdno nado, da pride do sporazumljenja. Samo da bo sporazumljenje ne pa kapitulacija od naše strani, kakor je bilo navada dosedaj. V takem slučaju pa mora avstrijska polovica že dati prednost — gospodarskemu ločenju.

Potovanje italijanskega kralja na Rusko. Dvorni vlak je dospel večerj ob 1:46 uri popoldne v Inomost. Kralj ni izstopil iz voza. Na peron se je dovolilo stopiti samo nekolikim častnikom. Kralj in vse njegovo spremstvo so v civilni obleki razun

generalnega pobočnika Ponzio-Vaglia. Ob 5:10 uri popoldne je dospel vlak v Monakovo ob 8:15 uri zvečer pa v Norinberk. V Petrogradu, Peterhofu in Krasnem Selu se delajo velike priprave za slavnosti o priliki bivanja laškega kralja v teh krajih.

Tržaške vesti.

Za poljsko varstvo v tržaški okolici. Poslanec Ivan Goriup in tovariši so stavili v večerjajni seji deželnega zbora nastopno interpelacijo do vladnega zastopnika:

V seji mestaega sveta dne 21. aprila 1898 je bil vsprejet predlog svetovalca Veneziana, naj se odpravijo poljski čuvaji v okolici, katere je vzdržavala do takrat občina. Vsi koraki, storjeni na to od zastopnikov tržaške okolice na občinskih in vladnih oblastih, katerim korakom je bila svrha, da se doseže zopetno nastavljenje omenjenih čuvajev, so bili brez vsakega uspeha.

Mestni svet je v svoji seji od dne 9. marca 1900 istotako šel na dnevni red preko analogne prošnje pogozdovne komisije, kakor tudi v seji dne 30. oktobra 1900 preko predloga svetovalca dra. Rybáfa, naj se v proračun za leto 1900 stavi znesek, potreben v gorajo svrhu.

Od strani c. k. vlade se je zatrjevalo, da je dolžnost dežele skrbeti za poljsko varstvo in za dotične troške, dočim se je ponovno izjavilo v mestnem svetu na usta svetovalcev dr. Veneziana in Mojzesa Luzzatta, kakor tudi asesorja dra. Lanzi-ja, da taka dolžnost zadevlje vlado radi tega, ker je ista odzvela občini policijo v okolici.

Škoda, ki vsled takega stanja stvari nastaja posestnikom v okolici, je očevidna in pritožbe istih postajajo od dne do dne silnejše. Nevarnost za poljske pridelke v jednem delu okolice postane še večja, kedar začno graditi drugo železniško zvezo.

Ozirom na to stavim v svojem in v imenu svojih somišljenikov do častitega zastopnika c. k. vlade vprašanje, se-li hoče zavzeti tukajšnja vlada, da enkrat neha tako stanje, kateremu ni para v nobeni deželi cesarstva, ter skrbeti za poljsko varstvo ali sama, ali pa s tem, da deželo prisiliv to?

V Pragi dvomijo! Praška »Politik« konstatuje, da se večina v dež. zboru tržaškem niti toliko ni potrudila, glede vol. reforme, da bi vsaj utemeljila svoje stališče, ampak se je enostavno poslužila moči večine, kakor dela vsikdar, ko gre za to, da žali pravo in pravičnost.

Potem pa omenja praški list tudi izjave v »Triester Zeitung«, da ona (»Triester Zeitung« namreč) ne dvomi, da se ta načrt zakona ne predloži v sankcijo.

»Politik« pa dodaje tej izjavi kratko ali nekam posebno akcentirano vprašanje: ali res ne?!

V Pragi torej dvomijo, ne verujejo prav! Bržkone torej ne izključajo možnosti, da se vladni krogi vzle ostantativnim izjavam v svojih listih vendar-le premislijo v zadnji hip. Zavoljo ljubega miru — seveda. Že mogoče. Vsaj do sedaj so vladni krogi videli mir v deželi le v — zadovoljevanju vseh laških zahtev.

Matura na tukajšnji c. kr. državni realki. Na tukajšnji realki delalo je maturo 19 dijakov. Izmed teh napravil jo je eden z odliko, 17 z dobrim uspehom, jeden pa bo čez dva meseca moral ponoviti skušnjo iz jednega predmeta. Od Slovencev so napravili maturo trije dijaki in sicer gg. Laurič Fran, Perhave in Semič Kristijan.

Slovenec, ki nam dela čast. Mej odličnjaki na naši nemški državni gimnaziji je bil tudi g. Fran Visintin, ki se je — da-si našega rodu — tudi v nemškem jeziku odlikoval tako, da mu je bil prisojen častni »Schiller-Preis«: »für auserordentliche Leistungen auf dem Gebiete der deutschen Literatur«.

In zopet šole! Marsikateri oče bo žalostno gledal v šolsko spričevalo, ki mu je prinesel otrok domov iz nemških, oziroma laških šol. Kjer bi stal prav lahko 1, stoji merda 3, morda 4, in morda celo 5. Oče pozna otroka, ve, da je prebrisan, in v glavo mu ne gre, kako more imeti tako slabo spričevalo. In vendar si razlagamo to prav lahko.

Ko je prišel otrok v prvi razred nemških ali laških šol, ne zna nemškega in ne laškega; učitelj pa re zna slovenskega —

otrokovega materinega jezika. Učitelj govori in govori in otrok nekoliko časa posluša; ko pa otrok vidi, da nič ne ume, kar mu učitelj pripoveduje, naveliča se poslušati učitelja!

Tako postaja otrok nepazljiv, začenja se igrati, je nemiren in draži še druge otroke. In kakor je bil že prvo leto nepazljiv, to mu lahko ostane, dokler hodi v šolo. Kako naj tudi potem, ko morda umeje laško ali nemško, prinese dobro spričevalo, ko pa ne zna — paziti?!

In koliko nadarjenih otrok mora potem opustiti šolo, ker so že v prvem letu izgubili vse seje do iste?!

Ko bi pa slovenski otrok imel v Trstu slovenske šole, prigoditi bi se ne moglo kaj takega. Otroku je vendar že v naravi, otroka sili vendar že neka notranja moč, da bi rad kaj izvedel od starejših. In s kako pazljivostjo posluša slovenski otrok slovenskega učitelja, ko mu le-ta kaj pripoveduje! Pri takem učitelju se otrok že v prvem letu priučuje biti pazljiv in miren v šoli. In tak ostane tudi.

Kaj je torej krivo, da ne morejo slovenski otroci napredovati, kakor bi mogli in morali? Temu so krive ptuje šole, ki so urejene le za Nemce in Lahe.

In ob takih razmerah naj ne pride slovenski oče do prepričanja, da laški in nemški gospodje nočejo, da bi slovenski otrok študiral, temveč naj bi ostal tudi sedanji slovenski otrok to, kar so bili dedje naših očetov: hlapci nemških grofov in laških contov!

Nekaj o izletih. Pišejo nam: Od raznih strani se povprašuje, bo-li, kedaj in kam bo prvi izlet, ki ga prirede tržaški Slovenci? Na taka in slična vprašanja ni lako odgovarjati, dokler ni to, ali ono društvo sklenilo kaj konkretnega. (»Trž. Sokol« se je že odločil za Lipico. Op. ured.)

Kratke izlete, kakor n. pr. v okolico, ni mogoče prirediti v večem stilu, ker se prerado dogaja, da vleče vsak na svoj mlin!

Veče izlete je pa težko prirejati, ker ti stanejo preveč, ker imamo slabe vozne zveze in ker nam ne dovolijo tja, kamor bi najbolj potrebovali, da bi se prirejali taki izleti. — Eden večih izletov bo morda v jeseni o priliki odpreta vipavske železnice. Na Brda je težko misliti, ker treba, zraven železnice do Kormina, še 2—3. ure z vozovi.

V Pazin nočejo dovoliti oblasti. V srednjo Istro ni primernih železniških zvez. V Divači nimamo kaj probujati, ako bi ne izleteli v Škocijan, ogledat si — samonemške nadpise na Škocijanski jami!

Toliko v odgovor onim, ki si želé pogostih izletov.

Slovenska Marijina družba nas je naprosila objaviti, da so vse priprave za romanje na Brezje in Bled dovršene. Romarski vlak odide iz Trsta (južni kolodvor na Romanščaku) v sredo dne 16. t. m. nekaj minut pred eno uro popoldne. Vstavi se med potom na postaji Nabrežina ob 1. uri 30 minut, na Opčinah ob 2. urah, v Sežani ob 2. urah 10 minut, v Divači ob 2. urah 30 minut, v Št. Petru ob 3. urah 20 minut, v Ljubljani ob 5. uri 30 minut. Prihod na postajo Otoče bo ob 6. uri 40 minut popoldne, tako da pridemo na Brezje okoli 7. ure in pol zvečer.

Odhod s postaje Lesce (Bled) proti Trstu z vlakom bo v četrtek, dne 17. t. m. nekaj minut pred 6. uro zvečer. V Ljubljano pridemo ob 7. uri 30 min., v St. Peter ob 9. uri 50 min. v Divačo ob 10. uri 20 minut, v Sežano ob 10. uri 34 minut, na Opčine ob 10. uri 46 minut, v Nabrežino ob 11. uri in v Trst ob 11. uri in pol po noči.

Romarjem se priporoča, da pridejo v sredo dne 16. t. m. precej po poludne na postajo. Med potom naj se držé vedno skupaj, posebno na Bledu.

Ker se udeleži romanja ves pevski zbor Marijine družbe, bo preskrbljeno tudi za petje na cerkvenih slavnostih in na izletu po blejskem jezeru. Kedor si ni preskrbel še voznega listka, naj to stori precej, da ne bo prepozno.

Na svidenje na blejskem jezeru!
Razstava slovenske dekliske šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Večeraj smo prinesli mal opis razstavljenih ročnih del, ki so jih tekom leta napravile slovenske šolske dekliske. Danes moramo še dostaviti, da bo razstava odprta občinstvu v nedeljo, v ponedeljek in v torek,

dne 13., 14. in 15. t. m. Vsi, ki so videli priprave za razstavo, ne morejo prehlitati naših šolskih deklic. Pristavljamo še, da bo v nedeljo dne 13. t. m. ob 5 $\frac{1}{2}$ uri popoldne velika vrtna veselica, na kateri bodo delovale naše pridne slovenske deklice. Mi gremo naprej! mi gremo naprej!

Javna dražba na kolodvoru južne železnice. V sredo dne 16. t. m. ob 10. uri predpoludne bo v magazinu za oddajanje tovorov II. v drugem nadstropju javna dražba vozniških pošiljatev, ki niso bile dvignene. — Predmeti, ki se imajo prodati, se oddajo onemu, ki največ ponudi in ki mora takoj položiti kupnino ter predmete takoj odpraviti. Seznam predmetov je razbošen v vestibilu kolodvora južne železnice.

Nesreča. Dne 10. t. m. je Katarina Zlobec (Campo S. Giacomo št. 8) pokladala lonce na nabo. O tem poslu služil jej je neki čokec za podlago. Čokec pa se je prebrnil in je zadel Katarino v piščal na nogi tako hudo, da je morala zvati zdravnika z zdravniške postaje, ki jej je obvezal rano ter jej veleval da mora v posteljo. Ljudje, bodite previdni!

Dražbe premičnin. V poned., dne 14. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Francesco 15, hišna oprava; ulica delle Beccherie 1, hišna oprava; ulica Cisternone 283, hišna oprava; Škorklja 292 in zagata Fornace 3, 2 konja, voz in pohištvo; Kjadin 722, hišna oprava; ulica Barriera vecchia 12, obuvala; ulica Piccardi 12, hišna oprava; ulica Foscolo 1c, hišna oprava; trg Barbacan 1, mesarska klop in ura.

Remenski vestnik. Včeraj: topolomer ob 7. uri zjutraj 27.0° ob 2. uri popoldne 25.0. C.° — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 751.0 — Danes plima ob 5.23 predp. in ob 3.49 pop.; oseka ob 10.29 predpoludne in ob 10.54 popoldne.

Društvene vesti.

Jutri v Rojan! Kakor že večkrat objavljeno, prirediti jutri v nedeljo dne 13. t. m. združeni pevski društvi »Adrija« in »Zarja« veliko skupno veselico v Rojanu na lepo odlišenem vrtu »Pri kroni«. Na to skupno veselico prihitijo v Rojan tudi vrli pevci »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« pri sv. Jakobu. Ni treba, da povdarjamo važnost narodnega petja v nesrečnem Rojanu, ki je pritisčan od vseh strani, bodi v cerkvenem, bodi v narodnem pogledu. Naloga naša je, da podpiramo to za nas važno postojanko ter da jo branimo z vsemi močmi. Pohitimo torej jutri v Rojan na to narodno veselico, da čujemo krasne glasove »Adrija« in »Zarje«. Kakor nam poročajo, preskrbel je odbor za točno in dobro postrežbo v razširnem in senčnatem vrtu. Po dovršeni veselici bo ples na svežem zraku, na prostoru, navlašč prirejenem v ta namen. Med koncertom bo tudi šaljiva pošta, za katero je odbor naročil najbovejših in okusnih razglednic. Da ne bodo obiskovalci veselice oteženi finančno, preskrbljeno je, da ne bo nikakih taks.

Omeniti nam je, da bo na koncertu in plesu sviral dobroznani vojaški orkester c. in kr. pešp. št. 97. in sicer same slovanske komade.

Še enkrat spelujemo na srce sl. občinstva, da prihiti jutri v Rojan, da prijateljsko pozdravimo naše Rojančane in Barkovljane.

Vstopnina na koncert 25 nvč., otroci, uvedeni po starših, so ustopenne prosti. Ustopnina k plesu 1 K za moške, 20 nvč. za ženske. Začetek ob 5 $\frac{1}{2}$ uri pop., zvršetak ob polnoči. — Na veselo svidenje jutri v Rojanu!

Jutri v Rocol! Pišejo nam: Poleg mnogih veselje, ki se bodo vršile jutri, v nedeljo, je ona, ki jo priredi vodstvo otroškega vrteca v Rocolu, ena izmed onih, ki so potrebna največje podpore od strani občinstva.

Rocol je točka ob periferiji tržaškega mesta, ki je najbolj izpostavljena navalu sovražnika. Poleg tega pa je ta okraj tudi najbolj nezaveden. Malo, zelo malo je tam ljudi, ki v resnici narodno čutijo, in še teh ni bilo, dokler se ni ustanovil otroški vrtec. — Otroški vrtec je torej v Rocolu ognjišče, krog katerega se suče vse tamošnje narodno življenje, ako je smemo tako nazivljati. Sam na sebi pa je otroški vrtec nezadostna ustanova, da bi mogla vzbuđiti vse Rocolčane v narodno življenje. Treba je, da mu v njega delovanju gredo na roko vsi oni, ki narodno čutijo.

Vdeležimo se torej, narodnjaki in narodnjakinje, veselice, ki bo jutri v nedeljo ob 5. uri pop. v Rocolu. Dolgočasi se ne bomo, zato je prav dobro preskrbljeno. Poleg otrok vrteca, slišali bomo tudi igro trodejanke, katero bo lo vprižarjali odrasli dečki in deklice iz Rocola. Tudi godba je že preskrbljena.

Torej jutri, v nedeljo, v Rocol! S tem vsaj malo poplačamo obili trud, ki ga ima vodstvo vrteca z otroci in ob enem koristimo sveti narodni stvari v našem ubogem in zapuščenem Rocolu!

Še enkrat opozarjamo, da bo jutri v nedeljo dne 13. t. m. zaključek otroških vrtecev pri sv. Ivanu in v Rocolu, kakor tudi dekliške šole pri sv. Jakobu.

V prvi vrsti so dolžni gotovo prebivalci dotičnih okrajev, da pridejo na take veselice, kajti oni uživajo neposredno dobroto družbe sv. Cirila in Metodija. Torej je pač naravno, da vsaj ob zaključku šolskega leta tudi prispevajo nekaj družbi na korist. No, Šentjakobčani so vedno pokazali v prvi vrsti svojo narodno zavest in hvaležnost ter so vsikdar prihajali v lepem številu na svoje veselice.

V Rocolu se je tudi že začelo daniti in domačini se zanimajo vedno bolj za svoj vrtec in tamošnje veselice! Tako se nadajamo, da pridejo tudi zdaj polnoštevilno uverit se, kako lepo se jim vzgaja otročiče. O sv. Ivanu pa se niti ne govori, da bi kdo izostal! Tako se misli sploh! Ali, žalibog, otroške veselice so tu navadno malo obiskane, da bi človek res mislil, da jim je to premalo važno. Zdaj pa smo prepričani, da bo drugače ter da po dovršenem blagoslovljenju kipov sv. Cirila in Metodija v cerkvi pridejo vsi v društvene prostore, kjer bodo otroci otroškega vrteca praznovali med petjem, deklamacijami in pogoščenjem god sv. Cirila in Metodija in zaključek leta!

Pevsko društvo »Kolo« v Trstu va bi na vrtni koncert v proslavo prve obletnice razviti društvene zastave, ki ga priredi v nedeljo dne 20. julija 1902 na vrtu slovenske šole pri sv. Jakobu (ul. Giuliani št. 28).

Vspored: 1. Parma: »Mladi vojaki« koračnica, godba. 2. Iv. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor. 3. Tuček: »Sinfonija«, godba. 4. I. pl. Zajc: »Hrvaticam«, moški zbor z bariton-solo. 5. Rieder: »Od srca k srcu«, godba. 6. K. Bendl: »Križaci na morju«, veliki mešan zbor. 7. Hajdrih: »Jadransko morje«, pesem, godba. 8. A. Nedved: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor. 9. Fr. S. Vilhar: »S Velebita klik se ori«, godba. 10. Umetalni ognji. 11. Čibulka: »Stefanec«, gavotte, godba. 12. I. pl. Zajc: »Zrinski«, pesem, godba. — Svobodna zabava, na kateri bo svirala godba.

Petje vodi društveni pevovodja gospod I. Kožlič. — Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi svira godba pod vodstvom g. Wagnerja.

Med koncertom bo šaljiva pošta, ki bo odpošljala in dostavljala razglednice in pisma iz tu in inozemskih mest. — Začetek točno ob 5. uri pop.

Po koncertu bo gospod Zobec prižgal krasne, najnovije umetnalne ognje. Vstopnina 40 stotink za osebo.

Odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Družba sv. Cirila in Metodija za Istro.** (Dalje.)

Poleg tega delovanja načelstva družbe na polju snovanja šol je isto v minolem letu storilo in izvršilo več sklepov. Podpiralo je več potrebnih dijakov, ki so se posvetili učiteljskemu stanu, podpiralo je nekatere pomožne šole in si ni zapiralo ušes nobenemu pozivu, ko je moglo se svetom ali dejanjem pomagati na povspenjanju ljudske izobrazbe v Istri. Družbini posl. so se tako pomnožili, da je bilo ravnateljstvo prisiljeno podvojiti svoje odbore seje.

Potem opisuje poročilo v živih barvah, kako je družba nakrat stala v Stokovcih, tej prevažni točki v občini Sanvicensi, pred usodno alternativo: ali poslopje, namenjeno naši šoli, odkupiti, ali pa je — prepustiti laški Legi, ki je bila že v dogovorih z lastnikom hiše! Ali trebalo je 7000 K! Od kje vzeti? V tej stiski se je obrnilo ravnateljstvo pred Božičem do vsega hrvaškega naroda — za »dobro roko«. In narod je uslišal družbo, daroval je in... Stokovec so bili rešeni!

V zaključku izvaja tajačnikovo poročilo: Družbine šole v Voloskem, Opatiji, Pulju,

Lošnju, Stokovec, Baderni, Kašteliru, Vabrigi, Livadah in Vlakovem so mali hramovi, posvečeni prosveti, vzgoji in naobrazbi siromašne, do sedaj grdo zapuščene dece. Tu se bo deca utrjala za bodočnost in tako utrjena bo v stanu z jačimi silami upirati se peklenskim osnovam tujincev. Materini besedi naši, tej svetinji naši grozi nevarnost od neprijateljev, in s tem je v nevarnosti naš narodni obstanek, naše pravo, ki je imamo do te lepe zemlje naše... Mi hočemo to Istro očuvati sebi, potomstvu, našemu imenu: to je naša naloga cilj našemu prizadevanju, svrha naši družbi! Naše delo je že kronano lepimi vspehi... isto ima že dobrega in koristnega sadu. Ali to še ni vse. Še vedno nas muči skrb: kaj bo iz onih ostalih stotink in tisočev naše dece, ki ne uživajo dobrot znanja in blagonsne prosvete, ali ki se, kar je še huje, pod vplivanjem tujega duba leto za letom odvrtačajo in oddaljujejo od svojega roda, od svoje materine besede?! Ta grda misel ne daje miru ravnateljstvu družbe ter je sili neprestano na nove in širše osnove, kako preprečiti in zahtevati neprijatelje v izvajanju peklenskih del njihovih. Te osnove so tudi izvedljive, ali... od kod? Kje je v to potrebn denar? Narod, ves narod je naš kapital. To je dober siguran kapital, a obresti — to je ljubezen našega naroda, ljubezen, ki se kaže v vsakdanjih prispevkih naši družbi na korist. Vera naša in nada je velika v to ljubezen, in ta vera in nada dajati poleta našim mislim, podajati moči našemu prizadevanju za doseg končnega družbinega cilja, za ohranjenje materine besede, ki je duša naroda, ker v njej je združeno vse, kar nas dela narod med narodi.

S to vero in nado stopamo v bodočnost, uverjeni, da nas ob blagoslovu svetih apostolov, nebeških zaščitnikov naših, spremlja srce jednega celega naroda, ki bo kakor dobra mati bdel nad usodo istrskih Hrvatov! (Pride še.)

Vesti iz Štajerske.

— **Visoke občinske doklade** na Spodnjem Štajarju potrebujejo: Sv. Kunigunda na Pohorju 300%, sosednji Padeškirih pa 200%, obe občini zavoljo novopostavljenih šolskih poslopij, nadalje Spodnje Veličane pri Sv. Lenartu 170%, Gornje Hoče 125%, Žusem pri Šmarju 130%, Kumen pri Marjboru 120%, Virštanje pri Kozjem 119%, Donačkagora pri Rogateu 110%, Nezviše pri Šmarju 109%. Ti podatki so posneti iz poročila deželnega odbora štajerskega.

— **V Slatino** je dospel veleodličen gost: naš Josip Juraj Strossmayer. Želimo iskreno, da bi temu velikemu Jugoslovancu tudi letošnje bivanje na slovenskih tleh pozivilo in utrdilo zdravje, da bo še dolgo, dolgo blestela ta sijajna zvezda na obzorju življenja in snovanja nas Jugoslovancov!

Vesti iz Koroške.

+ **Promocija.** Celovski rojak, gospod Josip Ferjančič, konceptni praktikant na celovski deželni vladi, je bil včeraj na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

Brzobjavna poročila.

Deželni zbor Istrski.

KOPER 12. (B.) Vlada je predložila zakonsko osnovo glede olajšav o gradnji delavskih stanovanj.

Posl. Kompare interpelira vlado, zahtevaje, da vzpostavi stolico staroslovenskega jezika v centralnem semenišču v Gorici; Andrijič, interpelira mej drugim, radi popolnega zastopavanja slovanskih jezikov na c. kr. pomorskih oblastih.

Posl. Spinčič vpraša predsednika, zakaj ne dovoli čitanja interpelacij v slov. izvirniku? — Cleva stavi predlog proti »novotarijam« v liturgiji. — Benatti poroča o proračunu učiteljskega penzijskega zaklada, Rizzi o delovanju dež. kreditnega zavoda.

Posl. Stanger govori proti odobrenju tega poročila, ker je kreditni zavod pristranski ter na pr. vzdržuje kakor svojega poverjenika jednega Krstiča! Posl. Andrijič predlaga podporo po ujmah oškodovani Baški; Spinčič Podgradu in Jelšanam. Bartoli utemeljuje predlog, da izdela deželni odbor načrt preosnove volinega reda, kateri predlog se je po obširnem govoru Spinčiča soglasno vsprejel. Bubba poroča o deželnem proračunu za l. 1902. V imenu manjšine govori proti odobrenju posl. Kozulčić. Prihodnja seja bo v torek.

Kralj Edvard nadvojvodi Franu [Ferdinandu].

DUNAJ 12. (B) Listi javljajo, da je angleški kralj Edvard podelil nadvojvodi Franu Ferdinandu velik križ modre spodveze.

Viharna seja v francoski komori.

PARIZ 11. (P.) V današnji seji so bili hudi viharji radi interpelacije posl. Agnarda radi okrožnice, ki odreja zaključenje kongregacijskih šol. 2500 šol da se je zaključilo tikom pred zaključkom šolskega leta. To da je brutalno, drakonično postopanje nepoznano med civiliziranimi narodi. Po teh besedah je nastal vihar; toliko da se niso dejanski sprijeli. Ministerski predsednik je skušal dvakrat odgovarjati, ali ni mogel radi ropota. Konečno je mogel vendar izjaviti, da so odredbe proti kongregacijskim šolam upravičene; vlada da se ne da vstrašiti z grožnjami, marveč da bo vedela pridobiti zakonu spoštovanje.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVlje (zraven pokopališča).

Izvršuje vsakovrstna in najfinejša ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. Več slik je na ogled v »Narodnem domu« v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen). Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič

klesarski mojster.

VELIKA ZALOGA

snovij za moške obleke iz tu- in inozemskih tovarn

Nasl. Frana Hitty

ul. Barriera vecchia 13.

Velik izbor:

perila, perkalja, eefira, satena.

Specijaliteta podlag (fodre) in drobnarij za krojače.

Naročbe za moške obleke po meri se izvrše po zelo ugodnih cenah v 24 urah.

Na zahtevo vzorci brezplačno in poštne prosto.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tessa, vogal
Via Limitana
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, srecal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavijo se na pari obrod a in železnico franko.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

V trgovini za moško modno blago

„Pri prihranjevalnem viru“

vkupite najlažje najboljše blago.

Na stotine ostankov snovij za moške obleke 3³⁰ m po glđ. 3.60, 5.60, 6.80 in 7.20.

Najboljše srajce za moške glđ. 1.30

Angleške srajce od cefirja glđ. 1.50

5 kratul najboljši ovratniki po 15 nvč. Kravate, spodnje hlače, srajce za po noči, nogovice, žepne rute po najnižjih cenah in v velikem izboru.

E. Rottenberg

ul. Poste vecchie 16 (municipalna nova palača)

Deček z dežele

ki je dovršil 4 razredno ljudsko šolo, želi vstopiti v kako prodalnice, z jestvinami kot vajence. Naslov pové uprava »Edinosti«.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne svečanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 - Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalci v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebnih predmetov.

Blag. gosp.
Gabriel Piccoli
lekar

dvoran založnik Nj. sv. papež
Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenice Vaše tinkture za želo-
dec, katero morem naj-
topleje vsakomur priporo-
čati, kajti rabim jo že od
leta 1878 in zmiraj mi je
kot izbornu učinkujoče zdra-
vilo služila pri želočdnih in
črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.
Miroslav Leitner,
c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želo-
dec sem rešen skoro dve leti trajajoče želočdne
bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z
lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želo-
dec le priporočam vsem, ki trpe na želočdni
bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

Karel prof Strasoldo.

Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri,
Dalmaciji, Pimorskem, Gorickem in Tol-
mnskem po 30 stot. steklenica.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Methodijevo

cikorijo.

Odlikovana
1894.

Odlikovana
1894.

1891.

Odlikovana tovarna

na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter

velika zaloga vsakovrstnega pohištva Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.

Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.

V lastni hiši. Lastne žage.

Tovarna razpolaga z mizarji, večimi od najnavadnejših do najfinejših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinejšim pohištvom.

Za mizarje.

Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelova-
nje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, kornizev in vseh drugih
mizarskih potrebščin.

Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z
to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**

Vrhu tega se jamči za vsak posamezen kos. — Brzjavi: **Doljak — Solkan.**

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo vsak za delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. junija 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.179.300.—
b) vplačani	561.633.18
Dana posojila	1.254.738.23
Dopolnilni zaklad	191.116.57
Vloge	417.402.05

Najboljše

stiskalnice za grozdje

in OLJKE so naše stiskalnice

„**ERCOLE**“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

Najboljše avtomatične patentovane trtne brizgalnice

„**SYPHONIA**“ Avtomatična briz-

ki delujejo same od sebe, ne da jih bilo treba goniti.

Stroji za grozdje, sadje in oljke. Mlin za

Stiskalnica za grozdje. **mastiti grozdje. Plugi za oranje in ogravo.**

Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, živiljskih in mineralnih pridelkov. **Stiskalnice za seno, slamo** itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamoreznica, ročni mlini za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot najnovjše posebnega, izbornega, uresničnega, najbolj pripoznanega in odlikovaneega

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje

Dunaj, II. Taborstrasse št. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi, srebrnimi in pohvalnimi kolajnami.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer se nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: **kompletna okna za cele stavbe in izločna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega pohištva v vseh slogih.** — **Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.**

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno blago najboljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila, bo li od bombaža, ali platna. Pletenine, svilene raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanjeje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušaj, da se prepričaš!

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjem tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Čevljarski mojster

Marko Biri

je preselili svojo čevljarnico in zalogo obuvala iz trga Zonta na

Ponte della Fabbra št. 2.
(uhod v ulici Torrente)

Slavnemu občinstvu se uljudao priporoča za obilen obisk, kajti v zalogi ima obuvava vsake vrste in po najnižji ceni.

Tudi popravlja staro obuvalo.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza

Pozzo del Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke priporoča posebno za binkoštno praznike in birno; obleke za moške od glđ. 6.50 do 24, za dečke od glđ. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od glđ. 3 do 8, suknene hlače od glđ. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od glđ. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od glđ. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od glđ. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (zlojdeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od glđ. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce glđ. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištva vseh slogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime palatno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročstvom.

ulica S. Francesco šte. 2, I.

Telefon 952.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na menjico po 6% na zastave po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki dan ob uradnih urah ob nedeljah in praznikih je urač zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjico po 6% in na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563.
Poštno-hran. račun št. 837.315.